

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 31 Iuliu 1895.

În biserica noastră apostolii culturai au fost totdeauna preoții.

Încă în vécurile triste ale trecutului pentru noi întunecos și plin de suferințe, preoțimea română ortodocsa a ținut făclia aprinsă, și la lumina acelei făclii și-a făcut poporul român calea sa, cale plină de suferințe, dar tare a fost el în credința sa, tare în obiceiurile și datinele românesce, tare în alipirea cătră patria acésta, care pentru el era mașteră

Biserica totdeauna a fost conșcie de votul preotului ca învățătoriu, de aceea când a început a lumina și pentru noi sôrele dreptății, când bisericeii a fost dată să se organizeze de nou pe bazele constituționale actuale, parochiului i-s'a dat o deosebită rolă în cercul instrucțiunei publice din scôtele elementare.

În planul de învățământ din seminarul nostru, studiul pedagogiei s'a pus ca studiu obligat atât pentru clerici, cât și pentru pedagogi.

După aședemintele noastre bisericesci, preotul este directorul local al scôlei din comuna sa.

A fost deci natural, ca preotul în prima linie să fie crescut pentru învățătorie, ca el în anii primi după absolvarea studiului să fie faprice aplicat ca învățătoriu, ca apoi cu atât mai conșcie să scie conduce ca director scôla din parochia sa.

Biserica noastră a pus în practică în mod geniu cuvintele din evanghelie. Preotul în locul prim să fie învățătoriu: „Mergând învățați toate neamurile” și apoi se administreze tainele.

Și faprice cei mai buni învățători din scôtele noastre au fost clericii nostri, și acésta și în virtutea studiilor lor mai multe dar mai vortos în virtutea vocațiunei lor în biserica noastră, căci și ca preot partea principală din viața lui trebuie să o cuprindă învățarea poporului.

Au început deci preoții nostri ca clerici ca ténere generațiune, ca apoi

să continue cu adulții, și învățatura să o urmeze până la ușa mormântului.

Așa s'a urmat până acum la noi în Transilvania și din necesitate locală, deôre-ce la noi în multe locuri a fost și este necesitat până în ziua de azi să facă funcțiuni învățătorești, neavând noi contingent suficient pentru învățătorie.

În chipul acesta viața poporului s'a contopit cu viața preotului și viceversa.

Raportul acesta intim se vede că nu a plăcut curentului politic de azi, de aceea s'au luat în timpul mai nou măsuri pentru instrîinarea preotului de cătră scôla, pentru a opri pe clerici dela funcțiunea de învățători, sau și decă tocmai acésta nu, atunci măsurile mai nou ale guvernului țerei au de scop punerea de pedeci, ca clericii nostri să se dsguste dela cariera de învățător.

Acésta este credința noastră și acésta ne-au împins situațiunea cea nouă, care s'a creat clericilor nostri.

Tendențele de a îngreuna clericilor nostri calea spre dăscălie s'a manifestat prima dată în anul 1875, în articolul de lege XXXII. Regulând pensiunea învățătorilor s'a enunciat în lege, că cine părăsește cariera de învățător, acela își perde cotisațiunile solvite în fond.

Deôre-ce legea obligă pe toți învățătorii să participe la fondul de pensiuni, inspectorii de scôle făceau silă clericilor nostri să între în fondul de pensiuni. Venia însă pentru ei dispozițiunea mai sus provocată și ei numai temporal funcționau ca învățători, până când ajungeau în vre-o parochie.

Situațiunea încurcată o au deslegat guvernului țerei în anul 1880 ministrul pe calea ordinațiunei.

În ordinațiunea sa ministrul de atunci Augustin Trefort a accentuat specialele instituțiuni ale bisericeii noastre, în sensul căroră clericii înainte de a intra în stadiul preoției sunt ținuti să facă funcțiuni ca învățători,

a accentuat împregiurarea, că în seminarul nostru, pedagogia e studiu obligat și pentru teologi, și că prin urmare clericii nostri au specială pregătire și pentru pedagogie. În urma acestor constatări ministrul a enunciat, că clericii nostri trebuie priviți ca candidați de învățătorie, ergo ei trebuie să fie membri ai fondului de pensiuni. La cazul când intră în cler și din acésta cauză părăsesc cariera de învățători, li se restituie sumele solvite în fond.

Regularea acésta a ținut 13 ani, și în acești 13 ani noi nu cunoșcem casuri, unde să se fie păgubit fondul de pensiuni prin clericii nostri ca învățători.

Modalitatea acésta de regulare o a făcut însuși guvernul proprio motu, în interesul fondului de pensiuni, ca să pôtă sili la participare și pe clericii nostri ca învățători.

În anul 1893 prin toia ordinațiunilor se publică un comunicat al ministrului de culte, care scôte din valôre ordinațiunea fostului ministru Trefort. Măsura cea nouă se motivează cu resône financiare.

Stăm deci în fața unor măsuri pentru clericii nostri de tot onerose.

În esecutivă ordinațiunea ministerială a fost comentată din partea cea mai umbrôsă.

Au obvenit casuri, că la părăsirea carierei de învățători prin intrare în cler, cererea pentru restituirea sumei solvite a fost respinsă de cătră inspectorii de scôle cu provocare la ordinațiunea mai nouă ministerială.

S'au dat deci ordinațiunei putere retroactivă pe deci de ani. și cu provocare la scutul statutului iau denegat restituirea unei sume, a cărei restituire însuși statul o a garantat.

Asemene lucruri s'ar pără imposibile în un stat de drept, imposibile în ambe direcțiunile.

Nu e compatibil cu conșciența de drept se statorcesc lucruri, combătute de starea faprice a lucrului, combătute prin acte publice de ale guvernului,

și nu e compatibil cu conșciența de drept se denegi solvirea unor sume, a cărei solvire a fost garantată.

Afacerea s'a resoltit la întrevinerea autorității bisericesce, și s'a resoltit pentru noi de tot nefavorabil.

Se susține ordinațiunea cea nouă a guvernului. Va se dică în viitoriu nu se mai restituie clericilor sumele solvite ca învățători în fondul de pensiuni.

Cele solvite sub garanția statului de a fi restituite, acele se restituie.

Fără voie ni se impune o serie de seriose cugete și seriose îngrijiri.

Se susține obligământul general din legea de pensiuni. Fiecare învățătoriu trebuie să fie membru al fondului de pensiuni. Pe când se enuncie un principiu în general, vine guvernul și enuncie, că sumele solvite nu se mai restituie învățătorilor clericii.

Va se dică clericii ca învățători din capul locului sunt supuși la o grea sarcină, sunt siliți se ia asupra-și sarcini, fără a se bucura de beneficiile legate cu instituțiunea care impune sarcinile

La cestiunea acésta încape multă discusiune. Vom mai reveni, pentru astădată facem conclusiunea, că măsurile guvernului sunt îndreptate spre nimicirea scôlelor noastre, sunt numai o zală din lungul lanț al planului guvernului contra scôlelor noastre.

Cu altă ocașiune, altă zală.

Revista politică.

Știrea, răspândită de o gazetă din Belgrad, că la Ischl se decide sôrtea Bulgariei și că tripla alianță a asigurat pe regele Carol, că va fi ales de principe al Bulgariei, a produs în capitala Sêrbiei mare iritațiune. Ômenii din Sêrbia sunt fôrte simțitori pentru cestiunile din Bulgaria. Planul unei uniuni personale între Sêrbia și Bulgaria a fost în totdeauna o idee de predilecțiune a politicilor sêrbi. Din cauza acésta unirea

FOIȚA.

Cestiunea ocupațiunii private a scolarilor de

Virgil Onițiu,
director gimnasial.

Este un lucru asupra căruia nu pôte să încapă discutiie, că scôtele medii fiind instituțe de educațiune, problema lor nu și-o pot rezolva, dacă își mărginesc activitatea numai între cadrele scôlei, a instrucțiunei în ôrele de învățământ și a ținutei morale și scolarilor când ei stau sub paza directă a profesorilor.

Timpul ce-l petrec scolarii în scôla este abia a patra parte a timpului, pe care îl petrec afară de ea. Er acésta petrecere afară de scôla pôte să zădărnicescă toate succesele educative ale învățământului, dacă nu se supune și ea unei reguli. De aci datorința neapărată pentru corpul didactic, a fi preocupat serios de aceea ce fac și direg scolarii în timpul lor liber. Și de ôre-ce o supraveghiare

directă și continuă afară de scôla asupra tuturor scolarilor e pe de o parte o sarcină enormă pentru corpul didactic, la care nu s'ar putea supune și de ôrece acésta supraveghiare chiar eserecitată fiind ar avé influință stricăciôsă asupra creșterii de caractere independente și stăpâne preste sine, ceea ce cu drept cuvânt să cere dela scôla — urméză, că corpul profesoral trebuie să aducă prin dispozițiuni potrivite pe scolari acolo, ca viața și ocupațiunile lor private să fie de natură a sprigini succesul educativ al învățământului scolar nu a'l zădărnici.

Lucrul acesta să pôte ajunge pe două căi, cari nu se eschid, ci pe cari trebuie a se urma paralel.

Una este, că corpul didactic trebuie să stea în raport cu părinții sau îngrijitorii scolarilor, cari înțelegând intenția nobilă a educatorilor să pôte aceeași supraveghere directă afară de scôla asupra scolarilor, pe care o pôtă profesorii în scôla.

Mă mărginesc a aminti numai aci acésta cestiune de atâta importanță, fără de a intra mai de aprôpe în aprețiarea ei.

Calea cealaltă — și aci ajung la obiectul conferinței noastre de azi — este, că corpul didactic are să se îngrijescă de ocupațiunea spirituală corêspunđătoare a scolarului afară de scôla, ca el și singur să muncescă bucuros, căci plăcerea de a munci este mama moralității, o notă esențială a caracterelor firme.

Elevii scôlelor medii sunt ocupați peste ți în scôla în termeni de mijloc pe câte 5—6 ôre. În restul de 18—19 ôre ale zilei ei nu stau sub directă supraveghiare a profesorului. Prima cestiune, care trebuie s'o clarificăm deci ar fi să ne întrebăm, în ce chip acest timp liber se întrebuințează de scolari și în ce chip trebuie să fie întrebuințat?

Dacă luăm 18—19 ôre libere pe ți, din aceste 7 ôre pentru scolarii mai mari și 8 pentru cei mai mici e normalul ce se pôte pune pentru recreațiunea prin somn a puterilor fisece și psihice. Rămân 11 ôre. Din aceste 11 ôre luând ca maximal 2 ôre pentru dejun, prând și cină, împreună cu repausul de digestiune, scolarul mai dispune de 9 ôre libere și dacă scădem

încă și din aceste 1 ôra pentru îmbrăcare, spălare și calea la scôla vor mai prisosi 8 ôre timp disponibil pe fie-care ți. Pentru preparațiunea la lecții de pe o ți pe alta, putem pune érași ca maximal 3—4 ôre, din prisosul de 5—4 ôre luând 3—2 ôre pentru distracție (jocuri, patinat, scăldat, plimbare) ne rămân încă cel puțin 1 ôra, normal 2 ôre libere pe ți. Acest timp de 2 ôre pe ți este acela, pentru a căru folositôre și plăcută ocupare trebuie corpul didactic în deosebi să îngrijescă, presupunând, că controla restului de timp să face prin îngrijitorii casnici ai scolarilor și prin esaminarea țiinică a lor în scôla.

Timpul acesta în calcul mediu de 2 ôre pe ți este, despre a cărui potrivită ocupare voi să vă întrețin de astădată, Dlor colegi.

Dacă aruncăm o privire asupra programei normale de viață a scolarilor nostri, ea să prezentă în chipul următor:

Ôre pe ți:

1. Viața vegetală și recreația fisecă: Somn 7—8, hrănire 2, varia. 1, distracție fisecă 3—2 = 13—14 ôre.

Bulgariei cu România a privită de sârbi ca o amenințare a intereselor lor. Noi credem, că sârbi pot fi pe deplin liniștiți, pentru că România, care din fericire e un stat bine organizat, nu se va alia cu turbulenta He-cubă alui Bismarck!

* * *

Diarul rusesc „Nowoje Vremja“, care stă în relațiuni intime cu ministerul de externe din țara caza-cilor, publică următoarele șire interesante: „Deputația bulgară s'a întors acum în Sofia, și conducătorul ei, Metropolitul Climent, a declarat publice, că el a adus din Petersburg, convingerea, că Rusia are bunăvoință față de Bulgaria.

Chiar și sub domnia de terore a lui Staubulow nu i-a trăsnet nimănui prin minte în Rusia, să facă responsabili pentru întâmplările de atunci pe poporul sau preoțimea bulgărescă. Acum s'au întors deputații poporului bulgar plini de bucurie pentru primirea prețioasă, ce li s'a făcut în Rusia. Inse noidubităm, că vor fi în stare să formuleze condițiunile, sub cari s'ar putea realiza speranțele poporului bulgar. În Sofia se mai găsesc încă și astăzi reprezentanții acelu sistem care nu pôte fi recunoscut de Rusia cunici un preț. Ce pot să le spună acestor reprezentanți și principelui Ferdinand Metropolitul Climent și cu Teodorow? Metropolitul Climent și cu Teodorow știu foarte bine, că o împăcare completă între Rusia și Bulgaria să pôte face numai atunci, când sistemul actual din Sofia va fi înlocuit cu altul, care să fie recunoscut de Rusia, ca legal. Inse o astfel de metamorfosă este posibilă numai prin alegerea unui principe nou, a cărui candidatură să fie aprobată de Rusia și de celelalte puteri signatate. Chiar dacă s'ar întâmpla imposibilul, ca Rusia să nu se opună unei realegeri locale a principelui Ferdinand sau candidaturii fiului său, atunci Viena și pôte și Berlinul ar refusa aprobarea, ori și care altă candidatură inse presupune călătoria de bună voie a domnitorului actual și ilegal din Bulgaria. Cestiunea bulgară e de aceea foarte încurcată; rezolvirea ei nu se va face în curând cu toate suvenirile plăcute, cu cari s'au întors metropolitul Climent și soții lui din Rusia.

Astfel se exprimă diarul bine informat rusesc. Cum se potrivește acum această scire cu svonul teribil, cari l'au făcut rusofilii cu isprăvile deputației bulgare? Noi trăim într'un timp, când cu deosebire în politică se adevărește faptul, că mița cu clopot nu prinde șoreci!

* * *

2. Viața psihică: Lecții în scôlă 5—6, preparație 3—4, Ocup. spirit. lib. 1—2 = 11—10 ore.

Că de-o îngreunare psihică peste măsură a școlarilor nu pôte să fie vorba rezultă din împrejurarea, că în acest conspect timpul ocupațiunii psihice e dat în cifre maxsimale, ér cel al vieții fizice vegetale în cifre minime și că nu sunt considerate cele 2 după amăzi libere pe săptămână, nici Duminecile și sârbătorile. Și într'adevăr experiența de toate zilele ne arată, că școlarii nostri dispun de fapt de prea mult timp liber, pe care neavând cu ce l'ocupa, sunt espusi la tentațiunile imorale ale trădăviei și ale unei vieți puțin promițătoare pentru viitorii bărbați.

Astfel dar ni se impune necesitatea de-a îngriji, ca școlarii să folosescă plusul lor de timp liber așa, cum interesele educațiunii o cer, de sine înțeles, fără neglijarea ecsișențelor fizice.

Eu cred, că scopul acesta să pôte ajunge prin avisarea la o ocupațiune spirituală liberă, folositoare și

În China se întâmplă barbarisme nemai auzite. În 7 August nou după amăzi o mulțime de ômeni infuriazți au atacat pe misionarii englesi și americani din Fu-cian și au nimicit spitalele. Unii din misionari au scăpat cu fuga, alții au rămas în Fu-cian. S'au trimis un vapor englezesc de războiu pentru restabilirea ordinii. Se dice, că în scurt timp toți misionarii vor fi alungați. Reuniunea așa numită a vegetarianilor constă acum din 12,000 de ômeni, cari sunt bine organizați și înarmați, și prin urmare pot rezista trupelor chineze.

* * *

Foile socialiste din Paris aduc sciri din Carmaux, că lucrătorii dela sticlăriile de acolo au început o grevă, din cauză că au fost dați afară doi agitatori; că după câte-va zile lucrătorii s'au hotărât să reîncepă munca. Societatea inse refuză de a deschide atelierile, dacă lucrătorii nu vor declara, că nu se vor lăsa să mai fie influențați de deputații socialiști și în special de dnul Laurès. Lucrătorii, cari n'aveau bani, cu ce să susțină greva, au întreat pe Laurès de sfat și acesta a trebuit, să-i sfătuescă ca să reîncepă munca. În schimb inse deputatul Laurès, ține, vorbiri înflăcărâte și s'a răspândit svonul prin Paris, că dacă nu va interveni guvernul, să pôte să vie și la vârsare de sânge. Fiind camera închisă, a expirat și dreptul de imunitate al deputaților. Dacă va continua dl Laurès, pôte avea de lucru cu judecătoriiile.

* * *

Bărbatul de stat al Angliei, Mr. Gladstone a ținut un discurs despre cestiunea armenescă. Între altele a accentuat, că cestiunea armenescă nu e nici o cestiune de partid, nici religioasă; deslegarea ei ar trebui, să se facă după principiile umanității și ale dreptății. Starea actuală din Armenia este rezultatul celei mai miserabile administrațiuni posibile. O cercetare nepătimasă ar fi dovedit acesta pe deplin. Situațiunea să pôte caracteriza ca 4 vorbe: „Furt omor, silă și terore“. Pentru toate astea e responsabil guvernul din Constantinopol și agenții lui.

Părerea că turcii au voit numai să exprime încercările de revoluțiune, e ridiculă. Pactele 1856 imputernicesc pe puteri, să marșeze în Armenia și să ia administrație din mâna Turciei. Ar fi de dorit, ca Anglia să pro-vôce pe Turcia, ca să iasă din Armenia și să nu lase din justele ei pretențiuni. Cine scie, ce ar mai eși și din asta, dasă ar face Anglia, cum dice Gladstone!!

* * *

plăcută totodată. Ér o astfel de ocupațiune se oferă în *lectura privată* corespunzătoare. Părerea mea este, că lectura privată, ca cel mai bun mijloc de creștere în viața privată a școlarilor trebuie să formeze obiectul deosebitei noastre îngrijiri.

După ce am arătat, că fresce lucrul e cu puțință, rămâne să analizăm marea importanță educativă a acestei cestiuni.

Dacă ne cugetăm asupra felului cum scôla angagează la muncă psihică pe școlari, trebuie să mărturisim, că această muncă este de natură dependentă. Ea are caracterul de ceva impus, de ceva ce trebuie a se face anume așa cum o cere profesorul, în terminul dat de profesor, în măsura impusă de el. Școlariul obicinuit cu mâna de fer a disciplinei școlare, pe lângă marile ei avantagii, este espus și la primejdia de ași perde totă independența personală, totă libera dispunere asupra pensului său de muncă psihică. Ér acesta devine primejdie cu deosebire în clasele superioare și se manifestă grav după ter-

Congresul naționalităților după cum spun diarele a decurs în ordine. Unul din punctele programului sună astfel: „viitorul congres înaintează un Memorand la Majestatea Sa“.

După diarul „Magyarország“ acțiunea comună a naționalităților se referă la următoarele pretențiuni principale:

1. Reforma legii electorale;
 2. Revisuirea legilor bisericesti și a celor de învățământ;
 3. Vindecarea vătămărilor autonomiei;
 4. Validarea limbei naționalităților în justiție și administrație;
- Românii mai au încă o pretențiune separată: autonomia Ardealului.

Între planurile celor trei partide primul rând îl ocupă: aducerea unei hotărâri comune și obligătoare pedtru toate trei naționalitățile cu privire la atitudinea față de viitorile alegeri.

Acesta este cel mai delicat punct al lucrărilor Congresului, întrebare fiind, dacă Românii vor părăsi passi-vitatea.

Noutăți.

Reîntorcerea principelui Ferdinand la Sofia. Din Viena se scrie, că principele Ferdinand în curând va sosi în Sofia. După cum se svonesce, în Sofia va sta numai câteva zile, apoi va pleca la Varna.

* * *

Așa lucră ungurii! Diarul „Dreptatea“ aduce scirea, că aproape toți notarii din cercul Panciovei au fost citați la pretoarele Jâblonszky; și locuitorii români și sârbi au fost treziți din somn și chemați de către slujbașii comunali tot la pretoarele amintit cu scop ca să subscrie o declaratiune contra congresului naționalităților. Prin astfel de mijloce voiesc ungurii să combată plângerile naționalităților!

* * *

Proces de presă. După unele diare unguresci, procuratura din Cluș a intentat proces de presă fôiei „Tribuna“, din cauza mai multor articoli de conținut agitaric.

* * *

Hymen. D-na Sabina Todea n. Cetatian și Iosif Popescu și-au serbat cununia în biserica din Reghin la 7 August 1895.

* * *

Catastrofă. Vaporul englez „Copperthum“ s'a cufundat în mare. O parte a călătorilor au fost scăpați, mulți inse au dispărut.

* * *

Demonstrațiune repetată. Se scrie din Eszék, că studenții croați érași au demonstrat contra trupei teatrale magiare. Înainte de reprezentațiune s'au adunat vre-o

3000 de ômeni, cari pe publicul magiar ce voia să ia parte la teatru, l'au primit cu strigăte de „Abzug“.

În sală erau vre-o 25 de gendarmi. Slovaci atât pe gendarmi cât și pe publicul magiar i au dat afară.

Nu strica nimica!

* * *

Defraudare. Din Copenhaga se scrie, că în Orstedt cassariul băncii de a-olo a defraudat 300.000 de corône.

* * *

Furtună mare. Ni-se scrie din Ticușul român (comit. Târnavei mari), că acolo în 23 Iuliu v. a. c. la ôrele 3 și 1/2 p. m. a fost o furtună ne mai pomenită. Paguba ce s'a făcut, este foarte mare. Vântul a rupt chiar și pomi din rădăcină. Mai mare pagubă s'a cauzat inse în bucate. O mulțime de case sunt descoperite.

* * *

Un inimic al cognacului. Chimistul Daremberg surprinse zilele din urmă Academia de medicină din Paris cu o descoperire interesantă. În disertațiunea sa, ținută despre alcoolul periculos, spuse că cognacul și liqueurul conțin venin foarte tare. El spune că în aceste beuturi se află o mare cantitate din așa numitul venin furfol.

Avis beuturilor de alcool!

* * *

Necrolog. Ernestine Manu născută Aringer, ca soție, Emil Manu ca nepot și alți numeroși consângeni cu inima frântă de durere anunță încetarea din viață a iubitului și mult regretatului soț, unchiu și consângean *Gabrielu Manu de Bóerfalva* avocat, fost jude suprem în Comitatul Solnocu-interior, membru fondator al „Asociațiunei Transilvane“, presidele senatului scôlei principale gr. cat. din Lăpușul ung. etc. întâmplată după un morb repentin în 9 August a. c. la 3 ôre dimineța în anul al 71-lea al vieții și al 19-lea al fericitei sale căsătorii. În mormântarea scumpului defunct se va face în 11 August a. c. la 3 ôre d. am. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată! Des, în 9 August, 1895.

* * *

„Nu-i nevoie!“ Din Berlin se anunță: Mare ilaritate produse deunăzi, într'o adunare a croitorilor următorul incident: Președintele deschise ședința cu căldurose cuvinte de înfristare pentru decedatul membru Schröler și învită pe membrii ca în cinstea memoriei să și exprime condolențe prin sculare.

Atunci se auzi din fundul sălei protestul unui membru care striga: „Nu-i nevoie!“ Acest membru care-și asculta pomenirea cu fața suridătoare era însuși decedatul. Președintele fusese indus în erore prin faptul, că cetise în fôia de dimineța o notiță despre mórtea unui croitor cu numele omonim Schröler și, fără de a mai cerceta, credu că acesta este membrul din societatea sa.

* * *

Un nevinovat osândit. Un proprietar din Svedia voi înainte cu opt ani să-și vândă bunurile sale spre a trece în Danemarca, o țară învecinată. Ca cumpărătoriu afla pe vecinul său baronul N., care-i și cum-

minarea gimnasiului, la intrarea în cursurile universitare cu „libertatea lor academică“ nețermurită.

Ôre este cineva, d lor colegi, între noi care să nu cunoască serii de exemple de viață, cum absolvenți distinși de gimnasiu ajungând la universitate s'au prăpădit cu desăvârșire. Gimnasistul diligent de odinioară a devenit la universitate un om perde-vară, ér în viața practică un om stricat, fără plăcere de munci, cu o viață neregulată, — un balast al societății.

Vor fi diverse cauzele acestui surpînător de dureros fenomen, dar îmi pare că nu mă înșel, dacă din acel complex de motive relevez, ca pe unul dintre cele mai însemnate, sistemul învechit al învățământului nostru, care nu face nimic întru a obicinui pe școlari la muncă spirituală liberă și independentă. Deși nimic mai firesc, decât tendința aceasta după libertatea de a dispune asupra și nețermurită, după independența voinții, în inima omului tinăr, în deosebi în vârsta școlarilor din cursurile superioare. Tendința această este un bold firesc, care în ne-

țermurita sa manifestare ar fi sigur foarte primejdios, pe care inse a-l estirpa cu totul este o încercare ne bună și deasftră în consecuență.

Peste tot — și aci să-mi permițeti a face o mică digresiune — sistemul de creștere obicinuit la germani și după modelul lor la noi, mi-se pare a nu ține cont l' sistemul instrucțiunii publice de ecsișențele psihicului la școlarii de 15—18 ani. Ei sunt supuși aceluiași sistem, ca și colegii lor de 9—14 ani din cursurile inferioare, măcar că firea lor este atât de dispartată, ceea ce înseamnă, că natură lor este siluită, că sunt opriți în dezvoltarea lor firească, în loc de a fi mârnați înainte. Învățământul potrivit firii lor ar trebui să devină treptat tot mai liber, ca universitatea să le pară o naturală continuare a studiilor gimnasiile, ér ou un minunat eldorado de ne mai gustată libertate, față cu silnicia sclavagiului spiritual dela scôlele medii. Nu o libertate fără margini, nu asta ar sana réul, dar o firească gradațiune în sistemul învățământului în spre libertate, gradațiune, care să mîrgă pas

pără bunurile. După ce se făcu însă târgul baronul auzi, că vîndătorul nu a lucrat tocmai (insti, deore-ce i-a vîndut nisece păduri asupra cărora n'avea nici un drept. Se duse deci la proprietar, ca să-l întrebe, cum s'a făcut acesta. Între ei izbucni dela o vreme o certă aspră și baronul părăsi forte mînios pe proprietar.

Îndată ce plecă însă baronul, proprietarului îi părî rău de asprimea sa și se hotărî, să mîrgă la el, ca să-i cîră ertare. Ne vastă-sa îl ruga să aștepte până a doua zi dimineața, dar el n'o ascultă și plecă numai decăt.

Era în miezul iernei, totul acoperit cu zăpadă și ghiață, și se întunecase bini-or. Pe acest timp plecă proprietarul într'o sanie. El își luă cu sine două pistole, deore-ce drumul prin pădure nu era sigur. Când ajunse în pădure, slobozi un foc, ca să vadă, dacă pistolele sale se aflau în bună rînduială.

Nu mult după aceea însă auzi un gemet în pădure, plecă într'acolo și dete de un bărbat, care zăcea în zăpadă, avînd o rană mare și sîngeră la cap. Îl ridică și vîdu, spre marea lui spaimă, că acesta era baronul N. Îndată începî să-l spele cu zăpadă și să îngrijescă pe sîrmanul rănit.

Într'aceia însă se apropia de ei o altă sanie cu 2 gendarmi. Deore-ce acestia aflaseră pe nenorocitul proprietar singur în pădure, cu un om sîngerănd și aprîpe mort crezură că el e ucigașul. Îl primiseră deci și îl duseră la căpitanul gendarmilor. Preste câteva césuri rînitul muri fără a-și fi venit în fire. Proprietarul fu învinuit, că el l'a ucis și deorece glonțul care se găsi în capul baronului, se potrivea tocmai bine la pistolul său, fu osândit la două-deci de ani închisore. Când nefericita lui nevasă auzi de asta își pierdu mințile și fu dusă într'o casă de nebuni, unde mai tîrziu și muri. Copilul proprietarului, singurul lui copil, se împușca de supărare.

Tîrziu după aceea muri într'o închisore din Svedia un ucigaș, care puțin înainte de morțe mărturisi, că el a omorît pe baronul N. El s'a năpustit asupra lui în noptea aceea de iarnă, de acum opt ani, ca să-l jefuiască, dar fugi, îndată ce auzi, că se apropie o sanie — sania nenorocitului proprietar.

Dovedindu-i-se nevinovăția, proprietarul a fost liberat din închisore, ce e drept, dar acum el este un neputincios și la trup și la suflet, și va muri în curînd din cauza unei bôle, ce a căpătat-o în închisore. X.

* * *

Un tren spaniol atacat de tauri.

Între stațiunile Moravei și Canaverel, lângă granița portugheză, s'a întîmplat deunăzi o aventură puțin comună călătorilor cari vin din Spania.

La întorsătura unei curbe care domină o câmpie, mașinistul observă că linia era astupată de o turmă de tauri pe care nu-i păzea nici un vîcar. Fluieră de câteva-ori și dobitocele speriate se împrăștiară, afară de unul care, mai voinic, se năpusti cu capul în contra monstrului de fier, fără îndoială ca

cu aplicarea spre independență înăscută tinîrului din cursurile superioare ale școlilor medii. Ei, dar astfel de modificări nu se pot face decăt de legislativa statului și de bună samă după multe și serioase cumpeniri. Nouă nu ne rămîne, decăt în cadrul sistemului actual, observînd defectele lui, să tindem pe toate căile posibile, pentru ca să le facem mai puțin păgubitoare.

Și un mijloc puternic în această direcție este regularea lecturii private a scolarilor.

Prin aceea, că i se dă voie scolarului într'un cadru potrivit a lucra liber, a-și agonisi cunoscînțe mai largi, mîcînd după un program propriu, școlă ține samă de aplecarea lui firăscă la independență și i cresce într'un caracter independent.

Căci scolarul dispunînd de libertatea a-și alege între marginile lecturii de largi, ce i se vor indica, lectura — se va obicinui a-și validita independența în acțiunile sale și ca bărbat în mod salutar. Ajuns la universitate, el a făcut deja școlă în muncirea liberă, și libertatea acade-

să-și pregătescă cîrnele p-ntru picadori în viitor. Debutul însă nu-i fu fericit.

Isbitura spintecă taurul în două și bucașile se înfășurară așa de puternic pe rîtele locomotivei încăt o făcură să sară de pe șine.

Funcționarii trenului reușiră să înlătore un accident mai mare strîngînd frînele, apoi făcură apel la călători ca să-i ajute să descurce mașina. Călătorii se puseră pe lucru.

Dar taurii, cari se retrăseseră de o parte pentru a contempla spectacolul, îndărjiți de emanațiunile sîngelui camaradului lor, se asvîrliră ca o vijelie asupra călătorilor. Acestia părăsesc o lucrul și se baricadează în vagăne. Taurii îi asediază.

După primul moment de zăpăcă, gendarmii cari însoțesc în totdeuna trenurile spaniole, se gîndiră să organizeze rezistența. Cu ajutorul funcționarilor se aprovizionară cu bolovani și începură să dea în dușman.

Bătălia dură două césuri.

În fine, la apropierea nopței, cirăda se hotărî să bată în retragere. Cu mare greutate mașina porni. Dar când convoiul ajunse la frontieră, la Valența d'Alcantă, diligența portugheză, plictisită de așteptare, o luase la picior. Toreadorii trebuiră dar, cu totă ciuda lor, să caute asil la hanurile din sat.

* * *

Onorariul medicilor în Roma veche.

Măstria medicală la vechii romani era una dintre cele mai proventuose. Medicii de casă ai celor dintâi cesari primiau câte 250,000 sesterții plată anuală, ceea ce face în bani de ai noștri cam 32,000 fl. Familiile patriciene plăteau de as mena lîrte bine pe medicii lor de casă, și pe lîngă aceea le mai dau la diferite ocașuni de vindecare câte un onorariu lîrte mare. Așa d. e. renumitul medic Galien primi cu ocașunea vindecării soției unui consul din Palestina 5000 fl. în aur. Pliniu amintesc două casuri, în care premiul pentru vindecare nu era mai puțin decăt 25,000 fl. Nu avem așadar să ne mirăm nici decăt, dacă Stertinus și-a adunat din praca medicală o avere de 180,000 fl. Un alt medic renumit, Crinas, a lăsat fiilor săi de moștenire o avere de 10 milioane sesterții, adică 1 milion și jumătate florini. Tot cam atîta a spesat în viață pentru scopuri de binefacere. Dar vîndă așa lucrul, mat tîrziu începură toți trași-împinșii și flămîndii a se face medici, ceea ce a fost lîrte ușor, căci pe atunci nu erau academii și esamene ca acum, de altă parte nici responsabilitatea nu era așa de mare. Nu arareori se întempla însă și aceea, că medicii lăsându-și meseria, se făceau gladiatori, fauri etc. ca să nu moră de fîme.

* * *

Brîscele care fumază.

La Tonkin se găsesc cele mai variate specii de brîscele. Cele mai curioase însă din acestea sunt brîscele-bou, grîscele ca de doi pumni și care sunt întrebunțate pentru a se scăpa de țințari prin ajutorul unei stratageme lîrte originale. Se prind două sau trei din aceste brîscele și li se pune în gură o lulea aprinsă. Din momentul ce au tras unul sau două fumuri, ele rămîn nemișcate și continuă a

mică nu numai că nu'l va zăpăci, ci îi va da un teren și mai larg pentru validitatea boldului său spre independență. Êr în viața practică va fi un caracter, care va sci apreția binefacerile libertății și va sci înfrunta pe aceia, cari o calcă n piciore sau fac abus de ea

* * *

Un alt moment educativ nu mai puțin important, ce'l are lectura privată a scolarilor este, că prin ea se cultivă în inima scolarului dragostea de muncă, impulsul de-a cerceta și a să osteni mult, pentru de-a ajunge la rezultatele căutate.

Natura învățămîntului scolar este astfel, că numai o mîna pedagogică bine rutinată pôte să desvîlce în scolar dragostea de-a munci, eu socotesc, că abia 5%, dintre profesori au o astfel de rutină pedagogică. Școlă de fapt cresce o mulțime de spirite passive, cari primesc rezultatele muncii altora din gura profesorului, fără ca ei înșiși să fi fost activi, pentru de-a cunoște osteneța ce reclamă acele rezultate de cunoscînțe. Astfel de ômeni

fuma, până se consumă tot tutunul. Unii le așază, armate cu lulele, pe marginea mesei unde lucră; ele scot fum ca o locomotivă și acest fum alîngă repede insectele.

Școlă Asociațiunii.

Condițiuni de primire

În școlă civilă de fete, cu drept de publicitate, a Asociațiunii transilvane din Sibiu și în internatul aceleia.

Pentru primirea în școlă civilă de fete se cere atestat despre absolvarea claselor școlii elementare, sau atestat despre clasa corespunzătoare premergătoare dela o altă școlă de categoria școlii civile. În lipsa unui astfel de atestat primirea se face pe baza unui esamen de primire.

Inscrierile pentru anul scolar 1895/6, se fac din 1—5 Septembrie a. c. st. n.

Esamenul de emendare și primire se în în 4 și 5 Septembrie, c. st. n.

Prelegerile se încep în 6 Septembrie, c. st. n.

Didactrul e fixat cu 2 fl. v. a. pe lună, și pentru elevele, ce întră pentru prima dată în această școlă, o tacsă de înmatriculare de 2 fl. v. a.

Pentru elevele cursului complementar, provăduț ia §. 6 din statut, didactrul este de 2 fl. pe lună, și la prima înscriere tacsă amintită de înmatriculare.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a reuniunii femeilor, au să se înscrie de timpuriu în tot cazul înainte de începerea anului scolar, prin părinți sau tutori la direcțiunea școlii pentru a se pută face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în 2 sau cel mult 4 rate. Cărțile trebuincioase, materialul de scris, de desenn, de lucru de mîna, se înțelege, nu sunt cuprinse în tacsă amintită, ci cheltuelile reclamate în această privință se pîrșă de părinți, întocmai precum tot de dîrșii se pîrșă cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în musica instrumentală și în limba franceză.

Taxe pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiesce să iee ôrele singură, se compută la 2 ôre pe săptămîna taxa de 9 fl. pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceiași ôră, taxa se compută la 2 ôre pe săptămîna cu 6 fl. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiesce să iee ôrele singură, se compută la 2 ôre pe săptămîna taxa de 6 fl. pe lună; dacă se întîmesc 2 eleve în aceiași ôră taxa se compută la 2 ôre pe săptămîna cu 5 fl. pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceză, câte 2 ôre pe săptămîna, se compută pe lună 2 fl. de elevă.

Tôte tacsese se plătesc direcțiunii scolare, care racunerăz pe instructori.

Elevele din internat, afară de școlă, au în fie-care și anumite ôre de conversa-

țiune în limba franceză, magiară și germană. Pe lîngă aceea ele se prepară și-și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directorilor și al guvernantelor.

Elevele cari voesc să fie primite în internat, mai au se aducă cu sine: o saltea, un covoraș la pat, 2 perini, 4 tețe de perini, o plapomă sau fol de coperit, 4 ciarșafuri, (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi: perie de dinți, săpun și 2 pepteni, care tôte rămîn proprietatea elevei. Afară de aceste schimburi de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fie-care, cio-rapi și fuste de colôre închisă și batiste (mă-rămii) câte 1 duzină, un parapleu și încălțăminte trebuincioasă. Căt pentru toalete nôue, părinții și tutorii sunt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tôte internele, acele toalete cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, două surte, în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționează sau se se facă aici și cari preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avea „Statutul de organizare” precum și „Regulamentul intern” al școlii și „Regulamentul pentru cursul complementar” le pot primi dela direcțiune pentru câte 20 cr. unul. Tot dela direcțiune se pôte primi pentru 1 fl. și „Monografia” școlii, în care se descrie edificiul școlii și al internatului în tôte amănuntele lui.

Sibiu, în August 1895.

Dr. V. Bologa,
director.

Bibliografie.

Au apărut programele următoarelor școle medii române:

A XXXI-a programă a gimnasiului mare public român de religiunea gr. orientală din Brașov, a școlii comerciale și reale și a școlilor primare împreunate cu gimnasiu pe anul scolar 1894—95. Programa e publicată de dl Virgil Onițiu, directorul școlilor medii. La gimnasiu au funcționat 12 profesori, la școlă reală și comercială 11. Elevi au fost înmatriculați la gimnasiu 325, la reale 148, la comerciale 88, la școlile primare 728. Suma totală 1289. Față de anul 1893—94 se arată o crescere de 69 scolari.

AXXXII-lea programă a gimnasiului superior fundatiional din Năsăud pentru anul scolar 1894—95 vedem, că în decursul acestui an au funcționat 17 profesori sub direcțiunea d-lui Ioan Ciocan. Au fost înscriși de tot 274 elevi, dintre cari 3 privațiști. La finea anului au fost esaminați 262. Esaminații au fost după limba maternă 257 români și 5 germani.

La esamenul de maturitate s'au scripturist 30; dintre aceștia: a) la scripturist clasificați cel puțin cu „destulitoriu” 25, la scripturist respinși pentru reținerea eșamenului 5, b) la verbal declarați maturi cu „eminentă” 1, maturi cu „bun” 2, maturi 8, la verbal respinși pentru emendare după trei repetări 10, la repetarea esamenului după un an 3, s'a prezentat 1.

A gimnasiului sup. gr.-cat. și a școlilor normali din Beiuș pe anul scolar 1894—95, se vede că în decursul anului scolar espiat au funcționat 14 profesori snb direcțiunea dlui Ioan Butean.

Elevi înmatriculați: 345, mai puțin cu 27 decăt în anul de mai înainte. După religiune: gr. or. 138, gr. cat. 127, rom. cat. 24, ev. reformați 5, israeliți 23. După naționalitate: 265 români, 52 magiari (născuți și făcuți). Sciî vorbi numai românesce 36, numai unguresce 33, unguresce au sciut 281.

Loterie.

Sâmbătă, în 10 August n. 1895.

Viena: 47 53 75 72 34
Timișoara: 57 24 84 88 81

Nr. 278/895

[128] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din parohiile mai jos însemnate ale protopresbiteratului gr. or. al Săliștei se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Sibiul, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir liber.

2. Topârcea, cu salariu anual de 300 fl. v. a. folosirea unui pământ drept rețut de cuartir și o parte din grădina școlară.

Aleșii învățători la amândouă posturile vor fi obligați a ținea Dumineca și sărbătorea strănă în biserică spre care scop se cere ca ei să se prezinte înainte de alegere în respectivele biserici spre a-și arăta dexteritatea lor în cântări.

Reflecții la aceste posturi se-și așternă rugărilor lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Săliște, 22 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Săliștei în conțelegere cu comitetele parohiale con-
nente.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 639/1896

[130] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sibiiului se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Rom.“

1. Cornețel, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

2. Riu-Sadului, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

3. Slimnic, învățătorul primariu 300 fl. venitul din grădina școlară și alte remunerațiuni pentru servicii cantonale până la 40 fl., învățătorul al doilea 200 fl. ambii cu cuartir în școală și câte doi stângini lemne de încălzit.

4. Șura-mare, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii cu lemnele de lipsă pentru încălzit și jumătate din venitul din grădina școlară.

5. Tălmăcel, cu salariu anual de 300 fl.

6. Turnișor, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlar și lemne de încălzit.

7. Veseud, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

Concurenții vor face bine dacă înainte de ziua alegerii se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comună spre a-și documenta dexteritatea în cântări și tipic.

Suplicele concursuale instruite în sensul legilor și regulamentelor în vigoare adreseate sinodului parohial se promovează în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Sibiiu, 29 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Papiu,
protopresb.

[127] 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de asesor la magistratul orașului Sasebeș prin acesta scriu concurs.

Salariul împreună cu acest post este 1100 fl.

Concursul instruite cu extras de botez, precum și atestatele de calificare și servicii sunt a se substerne subscrisului până în 20 August 1895; 12 ore a. m.

Sibiiu, în 3 August 1895.

Reissenberger,
vice-comite.

Nr. 208/895

[129] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante dela școlile comunelor bisericesci gr. or. din protopresbiteratul Câmpelor se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare oficială.

1. Certege, cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie și casa bisericeii și locuința recerută.

2. Lăpuș, cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie și locuința recerută.

3. Poiana-Valea-verde, cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie și locuința recerută.

4. Ponor, cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie și locuința recerută.

5. Șohodol-Peleș cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie și locuința recerută.

6. Vidra-marie cu salariu de 300 fl. v. a. din fondul școlar și locuința recerută.

La toate aceste posturi se recere ca învățătorii să cânte în biserică și se lucre grădiniile de pomărit.

Doritorii de a ocupa aceste posturi se trimită cererile lor concursuale în timpul deschis subscrisului oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. din Câmpeni. Câmpeni, 10 Iulie, 1895.

Romul Furdul,
protopop

Nr. 428/895

[114] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc pentru clasa I. dela școla elementară gr.-or. din comuna Bacifalu, protopresbiteratul Brașovului, pentru ocuparea lui se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Emolumentele împreună cu acest post sunt 350 fl. v. a. solviți în rate trilunare anticipative din cassa bisericeii.

Învățătorul ales va avea datoria a ținea strănă la biserică în toate zilele, și a instrui pe elevii școlii de repetițiune dumineca și sărbătorea.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea aș înainte cererile lor, instruite în sensul legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral subsemnat în termenul deschis.

Brașov, 11 Iulie 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Petric,
protopop.

Nr. 311—1895

[115] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a stațiunii de învățător ambulant la școla română gr.-or. din Ibanesti-pădure și gr.-cat. din Ibanesti-sat se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 300 fl. solvibili în 4 rate egale anuale de câte 75 fl. v. a., cuartir natural și dreptul de pădurit după o sesiune anticua în pădurea fostilor iobagi.

Reflecții vor avea a-și înainte suplicele concursuale instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiteral gr.-or. al Reghinului (p. u. Szász-Régen)

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Reghinul sesc, 9 Iuliu 1895

Galacteon Șagău,
protopresbiter.

[116] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante, din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Giogiului I se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Certesul superior, salariu anual de 240 fl. v. a. și cuartir. Respectivul învățătoriu pre lângă acest salariu, va fi datoriu a conduce ca cantor și strana în Dumineci și sărbători.

2. Hărău, salariu anual 260 fl. cuartir și 2 stângini de lemne, din cari se va încălzi și școla.

2. Rapoltu-mare, salariu anual 300 fl. v. a. paușal de cancelarie 4 fl. pentru conferințe 12 fl. cuartir, grădina școlară, și dela fiecare elev dela 6—12 ani câte 50 cruceri pentru lemne de foc.

4. Ușoiu, salariu anual 240 fl. dela comună, și 70 fl. dela stat, cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și adresa cererile lor instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul susindicat.

Hondol, 18 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geogiului I, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Vasilie Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 233/895

[117] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

1. Crăciunesci, cu salariu de 300 fl. și cuartir.

2. Iuncu de jos și de sus, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Mesteacăn, cu salariu de 300 fl. și cuartir.

4. Vaca, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

Petițiunile de concurs, instruite conform normelor din vigoare se așternă sub semnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 15 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 366.

[118] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Dobrei, se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Dobra, un post de învățător la școla capitală, cu salariu anual de 400 fl. v. a. dela fondul tractului.

2. Făgețel-St.-Ohaba, cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, cuartir și lemne de foc.

3. Lăpușul-inf., cu salariu de 300 fl. v. a., cuartir, lemne de foc și grădina. Învățătorul are să țină strănă Dumineca și în sărbători.

4. Panc-Săliște, cu salariu de 300 fl. v. a., cuartir, lemne de foc și grădina.

5. Rădulesci, cu salariu de 300 fl. v. a. și cuartir.

Concursul instruite cu documentele recerute de normele în vigoare se se prezente subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Dobra, 14 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Dobrei, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram S. Păcurariu,
administrator prot.

Nr. 332/895

[119] 2—3

CONCURS

Posturile învățătoresci din protopresbiteratul Ungurașului, din comunele mai jos însemnate, fiind vacante, pentru ocuparea acestora se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Rachiș, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii, grădina pentru legumi și 4 orgii de lemne, din cari vine a se încălzi și sala de învățământ.

2. Bosna și Bodia, cu salariu de 300 fl., cuartir în edificiul școlii și folosire grădinilor școlilor.

3. Unguraș, un post pentru învățătoriu adjunct cu salariu de 200 fl. cuartir în edificiul școlii și folosirea grădinei școlii.

4. Dânc, un post pentru învățătoriu adjunct cu salariu de 200 fl. și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile la subsemnatul oficiu protopresb. în termenul deschis.

Fizeș-Sânpetru, 17 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Ungurașului în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Paul Roșca,
protopresbiter.

Nr. 489/895

[120] 2—3

CONCURS.

La școla rom. gr.-or. cu trei clase din Preșmer, protopresbiteratul Brașovului, este un post de învățător vacant, spre a cărui ocupare se scrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele:

1. Salariu anual solvit în rate lunare anticipative fl. 300

2. Rețut de cuartir „ 40

3. Patru gălețe de grâu dela morile comunale computate à 6-25 fl. „ 25

4. O fâneațe cu venit anual de „ 10

5. Dela 1/3 familiile române gr. or. anual câte 20 cr. circa „ 10

Suma fl. 385

Doritorii de a competeza au a-și înainte suplicele instruite conform legilor în vigoare la Prea On. oficiu protopresbiteral al Brașovului. Alesul e dator a ținea și strănă în biserică tot a doua săptămână, ér Dumineca și sărbătorea totdeauna a ținea școlă de repetițiune și a conduce cântările în biserică și școlă. Cei cu cunoștințe musicale teimeinice vor fi preferiți.

Pentru comitetul parohial rom. gr.-or.
Georgiu Ludu,
președ.

In conțelegere cu mine:

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 492/895

[121] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant un post învățătoresc la școla elementară gr.-or. română din Sânpetru protopresbiteratul Brașovului, pentru ocuparea lui se scrie prin acesta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. In bani gata din cassa alodială fl. 187.50

2. Dreptul de pășune a 4

boi „ 30.—

3. Venitul dela un fâneațe „ 20.—

4. Didactrul dela copii de școlă „ 25.—

4. Venitul dela un strat de

varză „ 3.—

6. Adaus din cassa bisericeii „ 34.—

7. Venitele cantonale circa „ 20.—

Suma fl. 320.—

pe lângă cuartir natural în edificiul școlii. Învățătorul ales va fi totodată și cântăreț la biserică și va avea să instruiască pe elevii școlii de repetițiune Dumineca și sărbătorea.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainte cererile lor instruite în sensul legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brașov, 21 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Ad Nr. pp. 739—895

[122] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școla din comuna Mănășturul ung. se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salariul anual de 350 fl. solviți în rate lunare, cuartir în edificiul școlii cu grădina de legumi și lemne de foc

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat, și sunt poftiți, ca înainte de alegere, să se prezente în vre-o Duminecă sau sărbătorea la biserică, ca să și arăte dexteritatea în cântări.

Concurenții, cari vor fi în stare dea înființa un cor bisericesc, vor fi preferiți și remunerați.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Clușiu, 12 Iuliu 1895.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.